

ПІДГОТОВКА НЕМЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я: ВИКЛИКИ ЧАСУ, ОЧІКУВАННЯ СУСПІЛЬСТВА ТА ПОТРЕБИ РИНКУ

ЕКСПЕРТНО-АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА СИСТЕМИ ОСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ

ТИ ЯК?

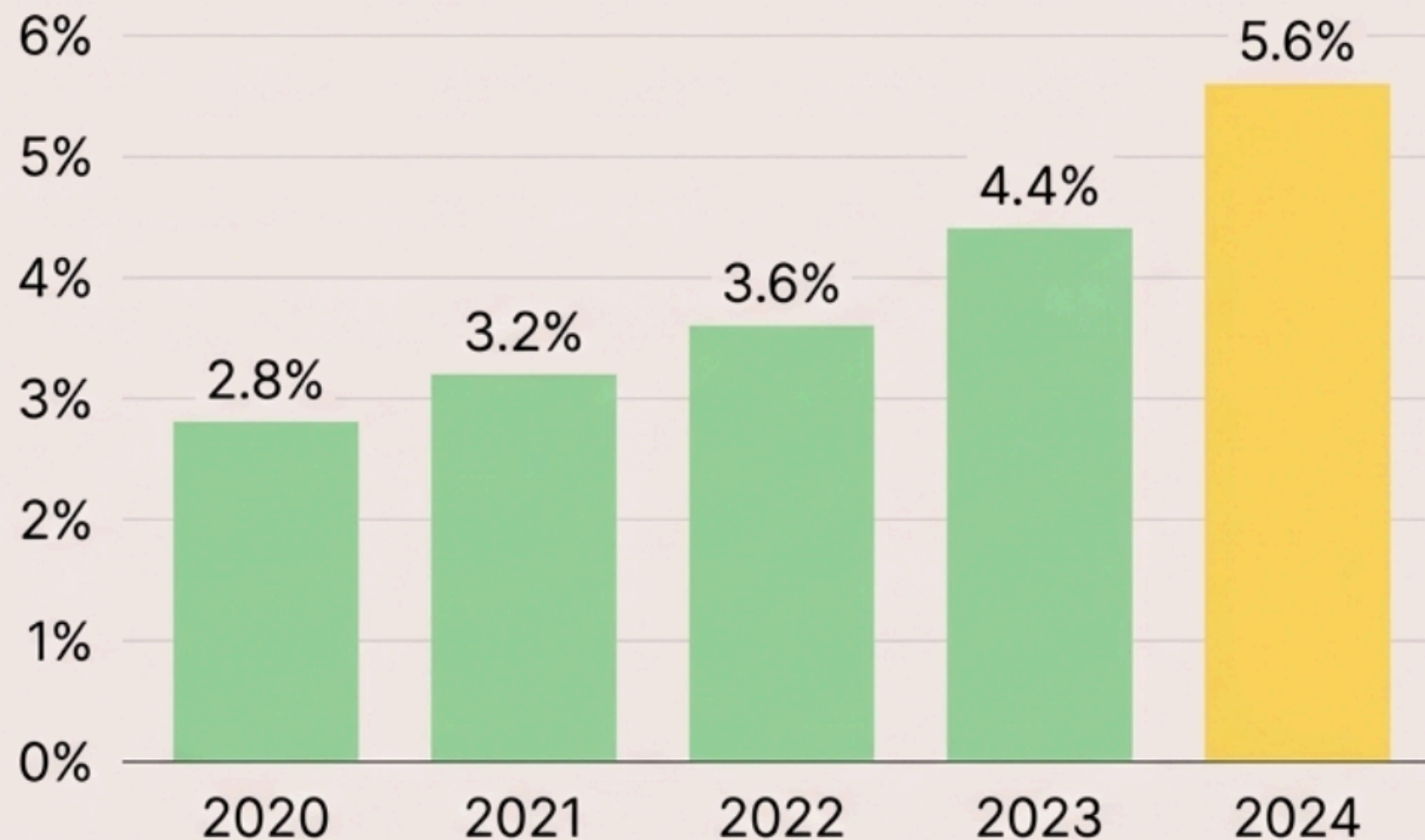
Всеукраїнська програма
ментального здоров'я
за ініціативою Олени Зеленської

Координаційний центр
з психічного здоров'я
Кабінету Міністрів України

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Інтерес до професії психолога зріс вдвічі за останні 5 років

5,6%

частка студентів спеціальності «Психологія» у 2024 році.

У 2024 році держава виділила **1 527** бюджетних місць на підготовку бакалаврів.

ТИ ЯК?

Всеукраїнська програма ментального здоров'я за ініціативою Олени Зеленської

Координаційний центр з психічного здоров'я Кабінету Міністрів України

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Хто ці фахівці? Це більше, ніж психологи.

Психотерапевт (немедичний)

Надає тривалу допомогу при травмах, депресіях, ПТСР.

Клінічний психолог

Працює з психічними порушеннями, проводить діагностику та консультування.

Психолог (шкільний, кризовий)

Надає первинну психологічну допомогу в громадах та школах.

Соціальний працівник

Допомагає людям у складних життєвих ситуаціях (ВПО, ветерани).

Фахівець з психосоціальної реабілітації

Допомагає у відновленні функцій після травм та поранень.

Клінічний капелан

Забезпечує духовну та психоемоційну підтримку в закладах охорони здоров'я.

ТИ ЯК?

Всеукраїнська програма
ментального здоров'я
за ініціативою Олени Зеленської

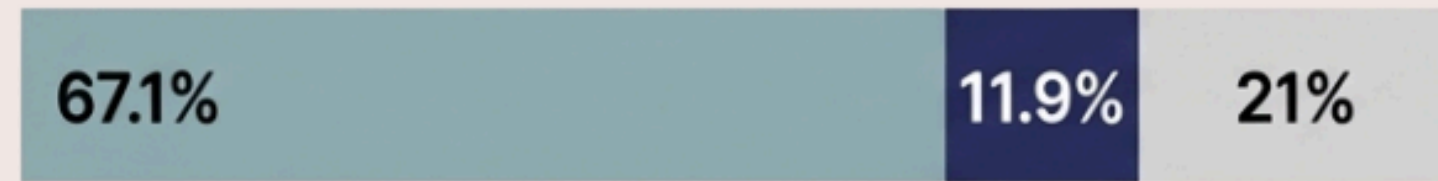
Координаційний центр
з психічного здоров'я
Кабінету Міністрів України

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

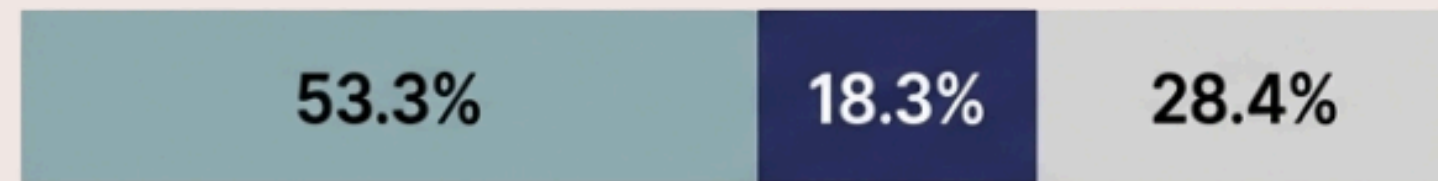
Майбутні фахівці формуються в умовах стресу та невпевненості

Стрес

79% студентів мають середній або високий рівень.

Безпорадність

71,6% студентів мають середній або високий рівень.

Лише **31%** студентів відчують високу самоефективність — віру у власну здатність впливати на події.

ТИ ЯК?

Всеукраїнська програма
ментального здоров'я
за ініціативою Олени Зеленської

Координаційний центр
з психічного здоров'я
Кабінету Міністрів України

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Навчальні програми: розрив між стандартами та реальними потребами

Підсумок: Програми формально відповідають стандартам, але слабо інтегровані в актуальний контекст та міжнародні практики.

ТИ ЯК?

Всеукраїнська програма
ментального здоров'я
за ініціативою Олени Зеленської

Координаційний центр
з психічного здоров'я
Кабінету Міністрів України

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Фундамент практики слабкий: бракує роботи з реальними кейсами та наставництва

~50%

програм не містять достатньої кількості годин практики.

~50%

програм не включають роботу з реальними кейсами.

~40%

програм не мають системного наставництва.

ТИ ЯК?

Всеукраїнська програма ментального здоров'я за ініціативою Олени Зеленської

Координаційний центр з психічного здоров'я Кабінету Міністрів України

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

“7 з 10 випускників не готові до вирішення практичних завдань”

— Чіткий сигнал від роботодавців.

Одна спеціальність ≠ однакові навички.

Роботодавці вказують на значний розрив між тим, чого навчають, і тим, що реально потрібно в роботі. Система готує фахівця “за дипломом”, а ринок чекає фахівця “за вмінням діяти”.

ТИ ЯК?

Всеукраїнська програма
ментального здоров'я
за ініціативою Олени Зеленської

Координаційний центр
з психічного здоров'я
Кабінету Міністрів України

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЯ 1

Створити Національні рамки компетентностей

Ключові дії:

- Визначити чіткі професійні ролі та функції для немедичних фахівців.
- Синхронізувати освітні програми з потребами ринку праці та державними політиками.
- Створити прозорі маршрути сертифікації та професійного зростання.

ТИ ЯК?

Всеукраїнська програма
ментального здоров'я
за ініціативою Олени Зеленської

Координаційний центр
з психічного здоров'я
Кабінету Міністрів України

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЯ 2

Зробити практику ядром навчання

Ключові дії:

- Зробити роботу з реальними кейсами, супервізію та наставництво обов'язковими компонентами програм.
- Системно залучати викладачів-практиків до навчального процесу.
- Впроваджувати симуляційні формати та роботу в громадах як основу для формування навичок.

ТИ ЯК?

Всеукраїнська програма
ментального здоров'я
за ініціативою Олени Зеленської

Координаційний центр
з психічного здоров'я
Кабінету Міністрів України

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЯ 3

Інвестувати в добробут викладачів та студентів

Ключові дії:

- Розвивати внутрішні системи психологічної підтримки та супервізії в закладах вищої освіти (ЗВО).
- Впроваджувати програми із запобігання вигоранню для викладачів.
- Формувати психологічну стійкість студентів як одну з ключових професійних компетентностей.

ТИ ЯК?

Всеукраїнська програма
ментального здоров'я
за ініціативою Олени Зеленської

Координаційний центр
з психічного здоров'я
Кабінету Міністрів України

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ